

Loftslag- og gróðurbelti

Góð síða um þetta er

http://frontpage.simnet.is/samfelagsfr/kennsluefni/loftslags_og_grodurbelti/loftslags_og_grodurbelti.swf

Loftslags- og gróðurbelti

- Loftslag setur gróðri náttúruleg mörk
 - T.d. vaxa ekki appelsínur á norðurlandnum því það er oft kalt
- Í hverju loftslagsbelti er náttúruauðlindir sem má nýta en víða er gengið of langt
 - T.d. getur eyðing skóga verið hraðari en ræktun þeirra
 - Ræktað er of mikið á lélegu ræktunalandi

Kuldabeltin

- Við norður- og suðurpólinn er heimsskautsloftslag
 - Í því fer meðalhitinn á heitast mánuði ársins ekki yfir $+10^{\circ}\text{C}$ og þar er lítil úrkoma
- Í kuldabeltinu er svalt og kalt
- Norðurheimskautssvæðið og norðurhlutar Rússlands og Kanada lenda í því
- Hálandi Íslands er í kuldabeltinu, Ísland væri í því ef að Golfstraumurinn væri ekki
- Allt Suðurskautslandið er í kuldabeltinu

Íbúar í kuldabeltinu

- Engir á Suðurskautslandinu en hins vegar starfa vísindamenn þar
- Á Norðurheimsskautssvæðinu búa inúítar
- Áður fyrr notuðu þeir allt sem þeir veiddu fyrir sjálfan sig
 - Veiddu fisk, fugla og seli
 - Selskinni var notað í föt, skó og kajaka
- Í dag selja þeir mest allt og nota peningin til að kaupa það sem þeir þurfa
 - Það veldur því að meira er gengið á náttúruna

Tempruðu beltin

- Á norðurhveli jarðar er það hlykkjótt vegna þess að hafstraumar hafa áhrif á hitafar ásamt fjarlægð frá hafi og hæð yfir sjávarmáli
 - Er á um það bil 40°N til 65°N
- Á suðurhvelinu er það minna og einungis syðsti oddi Suður-Ameríku lendir í því ásamt Tasmaníu og Nýja-Sjálandi

Tempruðu beltin

- Meðalhitinn í júlí er meiri en 10°C og árstíðarmunur mikill, t.d. Ísland
- Í kringum norðupólinn liggur barrskógabeltið í Ameríku, Evrópu og Asíu
- Næst á eftir barrskógunum koma laufskógar
- Lengra inn í meginlöndum þar sem er úrkomulítið taka steppur sem hafa víða verið ræktaðar upp

Tempruðu beltin

- Stór hluti íbúa jarðar er búsettur í tempruðu beltunum
- Fólkið hefur rutt burt laufskógum fyrir ræktunarland og í stað barrskóga eru gróðursettir skógar með greni og furu

Heitempruðu beltin

- Aðaleinkenni þeirra er þurkasvæði og lítil úrkoma
- Meðalhiti heitasta mánaðarins er meiri en $+20^{\circ}\text{C}$ og meðalhiti kaldasta mánaðarins er ekki minni en $+3^{\circ}\text{C}$
- Í heitempraða beltinu eru stóru eyðimerkurnar eins og Sahara, Atacama og Góbí
- Eyðimerkurnar fara vaxandi á ógnandi hraða
 - Meiri en eitt Ísland á ári
 - Vegna veðurfarsbreytinga og að fólki vantar land til að búa á og rækta

Hitabeltið

- Hitabeltið er báðum megin við miðbaug
- Hitinn er mjög stöðugur og fer aldrei undir $+15^{\circ}\text{C}$
- Mikil rigning, yfirleitt meiri en 1500 mm/ári
- Norðan við miðbaug er regntími á sumrin en þurrkur á veturnar en öfugt sunna við miðbaug
- Miklir regnskógar eru í hitabeltinu

Regnskógar

- Ekki ákjósanlegt umhverfi vegna mikils hita, raka og hætturlegra sjúkdóma
 - Mikið um hitabeltissjúkdóma
 - T.d. malaría, svefnsýki, mýrakalda og gula
- Á hverju ári hverfur meira eitt Ísland og á hverri sekúndu svæði á stærð við fótboltavöll
 - Skógurinn er ruddu til að fá landsvæði undir búsetu og ræktun
 - Viðurinn notaður til upphituna og í trjávörur en stundum eru skógarnir brenndir en ekki höggvnrir

Regnskógar

- Í þeim eru um helmingur allra dýra- og jurtategunda
- Talið er að ein jurta- eða dýrategund hverfi á hverjum degi
 - Í þeim hefði getað leynst mikilvæg efni til að búa til ýmis lyf eða annað
- Til að bjarga regnskógunum verður að bjóða því fólki sem þarf landið eitthvað annað og breyta skiptingu landsins þannig að jarðlausir bændur fá land og þurfa þá ekki að ryðja/brenna skóglendi
- Vestræn lönd þurfa líka að taka sig á, þau versla kjöt og viðaðafurðir af hitabeltislöndunum

Regnskógar

- Áður fyrr var eyðing þeirra í lagi því menn tóku svo lítil landsvæði í einu, voru þar í nokkur ár og fluttu sig á annað landsvæði
 - Á meðan fékk gamla landið að jafna sig og skógurinn óx aftur
 - Í dag er eyðingin það mikil að skógurinn nær ekki að vaxa aftur því stærri og stærri svæði eru tekin í einu